

Kattem barnehager

og

Trondheim eiendom

Vår saksbehandler Elin Grønvold Aunet	Vår ref. 18 /21189/614/A10// oppgis ved alle henv.	Deres ref.	Dato 31.08.2018
--	--	------------	--------------------

Kattem barnehage - tilsyn av luftforhold i vognbod - varsel om pålegg

Miljøenheten har mottatt bekymringsmelding datert 18.06.18 fra en mor til et barn ved Kattem barnehage. Bekymringen gjelder luft-, temperaturforhold, materialvalg og støv i barnehagens sovebod.

Miljøenheten ved Bente Løvlie Høier og Elin Grønvold Aunet foretok befaringsbesøk 10.08.18. Enhetsleder Trine Kirknes deltok fra Kattem barnehager.

Det ble funnet 1 avvik i forbindelse med tilsynet.

Avvik: Ventilering av sovebod er ikke tilfredsstillende.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 01.10.18**. Etter dette vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik

Frist for retting av avvik vil bli satt til **01.11. 2018**.

Ventilasjon og temperaturforhold i uteboden

Avvik 1: Ventilering av og temperaturforholdene i sovebod er ikke tilfredsstillende.

Det må iverksettes tiltak som sikrer tilstrekkelig lufting av soveboden og tilfredsstillende temperaturer.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern §§ 9 utforming og innredning, 10 Aktivitet og hvile og 19 inneklime.Luftkvalitet

Observasjoner

Vi observerte ved befaringen at soveboden var utstyrt med lite åpninger/muligheter for frisklufttilførsel. Tilførsel av frisk luft er basert til gliper mellom panel, samt glipe under skyvedør, eventuelt gjennom døråpning når skyvedøra står åpen. Boden har flere vinduer av ulik størrelse, hvor ingen av dem har utvendig solavskjerming. Barnehagens personale har montert innvendige persiener på noen av vinduene. Soveboden ligger mot øst /sør-øst-siden av bygget, og vil være solpåvirket om formiddagen og på dagtid.

Barnehagen opplyste ved befaringen at det er sovevakt i boden under sovetiden, og at temperaturforholdene observeres fortløpende. Dersom utetemperaturen er veldig høy eller lav sover barna innendørs.

I klagen fra forelder ble klaget på at betonggulv produserte mye støv. Ved befaringen 10.08 ble det bekreftet fra barnehagen at det nylig var påført støvbindende midler på gulvet for å dempe dannelse av betongstøv.

Miljøenheten har i etterkant av befaringen kontaktet Trondheim eiendom ved prosjektleder vedlikehold, Bjørn Ørsund. Han opplyste på telefon at Trondheim eiendom er kjent med saken, og at det vurderes å iverksette tiltak for å bedre utluftingen, som f. eks bytte ut noen av vinduene med vinduer som kan åpnes.

Vurdering

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler har flere bestemmelser som omhandler sovesituasjonen og luftforhold: §§ 9 *Utforming og innredning*, 10 *Aktivitet og hvile* og 19 *Inneklime. Luftforhold*.

Veilederen "Miljø og helse i barnehagen" sier blant annet: Det bør finnes uteplass slik at barna kan sove ute når forholdene tillater det. Den bør være skjermet for støy, vær og vind, og lett kunne ses innenfra. Benyttes leskur eller lignende, må lydforhold og luftkvalitet også vurderes, samt mulighet for evakuering.

Soveboden framstår som en mellomting mellom inne og uteareal. Ventilering av boden er basert på naturlig lufting. Det er begrensede muligheter for gjennomlufting og god utskifting av lufta. Slik soveboden framstår mener miljøenheten at det er sannsynlig at utlufting og temperatur ikke er tilfredsstillende flere dager i året. Det må derfor iverksettes tiltak for å sikre tilfredsstillende luft- og temperaturforhold, spesielt på varme dager. Dette kan være i form av solfilm på vinduer, etablere større luftespalter i begge ender av boden e.l. Vinduer som kan åpnes plassert i normal vindushøyde, vil kunne skape en mulig ulykkesrisiko for barn. Det bør alternativt vurderes åpninger med netting/gitter e.l. Passive løsninger vil være å foretrekke framfor vinduer som personalet må huske å åpne/lukke.

Renhold av soveboden

Merknad: Renhold av sovebod bør utføres med "tørre metoder" og gjennomføres ved behov.

Soveboden er bygget opp med reisverk som ikke er kledd inn. Det er derfor mange horisontale flater hvor støv kan legge seg. Det ble ved befaringen opplyst at renhold av vognboden hovedsaklig besto av spyling av vegger og gulv i forbindelse med vårdugnad o.l.

For å skape et gunstig soveklima bør støvmengden på horisontale flater reduseres. Renhold bør foregå med mest mulig tørre metoder ("tørke støv") for å unngå unødig oppfukning av bygningsmaterialer. Hyppigheten av renholdet må vurderes fortløpende.

Miljøenheten vurderer at den gjennomførte støvbindingen av betonggulvet er tilstrekkelig for å hindre produksjon av betongstøv til rommet.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Postmottak Fagenhet OU
kommunalsjef barnehager Hilde Skybakmoen
Marielle Rostille